

VZGOJNI NAČRT

Osnovne šole Karla Destovnika – Kajuha

Kazalo vsebine

1	POSŁANSTVO IN VIZIJA NAŠE ŠOLE	1
2	VREDNOTE, NA KATERIH TEMELJI VZGOJNO DELOVANJE NAŠE ŠOLE	1
3	SODELOVANJE S STARŠI.....	2
3.1	Redne oblike sodelovanja s starši	3
3.2	Druge oblike sodelovanja s starši.....	3
4	VZGOJNE DEJAVNOSTI IN DELOVANJE ŠOLE	4
4.1	Načela vzgojnega delovanja.....	4
4.2	Proaktivne in preventivne dejavnosti.....	4
4.3	Svetovanje in usmerjanje	5
5	POHVALE, PRIZNANJA, NAGRADE.....	6
5.1	Pohvale.....	7
5.2	Priznanja	7
5.3	Nagrade.....	8
5.4	Zlata knjiga	8
6	VZGOJNI POSTOPKI IN UKREPI	8
6.1	Vrste vzgojnih ukrepov	8
7	EVALVACIJA VZGOJNEGA NAČRTA	9
8	SPREJEM VZGOJNEGA NAČRTA	10

UVOD

Z vzgojnim načrtom, ki temelji na 60. d členu Zakona o osnovni šoli (Uradni list RS, št. 81/06 – uradno prečiščeno besedilo, 102/07, 107/10, 87/11, 40/12 – ZUJF, 63/13, 46/16 – ZOFVI-K in 76/23), šola določi načine doseganja in uresničevanja ciljev in vrednot iz 2. člena tega zakona, ob upoštevanju potreb in interesov učencev ter posebnosti širšega okolja. Vzgojni načrt vsebuje vzgojne dejavnosti in oblike vzajemnega sodelovanja s starši ter njihovo vključevanje v uresničevanje vzgojnega načrta.

1 POSLANSTVO IN VIZIJA NAŠE ŠOLE

Vizija Osnovne šole Karla Destovnika – Kajuha je »Majhna šola z velikim srcem.«

Naše poslanstvo je strnjeno v misli »Vsi enaki, vsi drugačni in to je čudovito!«

Prednostne naloge naše šole so:

- zagotavljanje varnega, spodbudnega in vključujočega učnega okolja,
- sprejemanje in spoštovanje različnosti,
- vzgoja za zdrav življenjski slog (gibanje, prehrana, »well-being«).
- razvijanje kritičnega mišljenja pri učencih,
- razvijanje digitalnih kompetenc pri učencih,
- spodbujanje bralne kulture mladih.

2 VREDNOTE, NA KATERIH TEMELJI VZGOJNO DELOVANJE NAŠE ŠOLE

Pri oblikovanju vzgojnega načrta so sodelovali vsi strokovni delavci šole, učenci in starši.

Vrednote, ki jim bomo posvečali več pozornosti, so:

- znanje,
- sprejemanje različnosti,
- odgovornost,
- solidarnost,
- strpnost,
- zdravje,
- spoštovanje,
- pravičnost.

Vrednote, katerim bomo namenili največ pozornosti:

- **znanje;** strokovnost, samoiniciativnost, predanost, nadaljnje strokovno izobraževanje in usposabljanje zaposlenih na šoli, razvijanje ustvarjalnosti, kreativnosti in kritičnega mišljenja pri učencih - učenje je lahko zabavno,
- **sprejemanje različnosti;** sprejemanje različnosti uresničujemo z zagotavljanjem učnega okolja, ki vključuje vse posameznike in s spodbujanjem močnih področij pri vseh učencih (upoštevajoč učni tempo, sposobnosti in spretnosti vsakega posameznega učenca). Skozi različne aktivnosti medvrstniškega in medgeneracijskega sodelovanja se učenci učijo, da nas različnost bogati – Vsi enaki, vsi drugačni in to je čudovito!,
- **skrb za zdravje;** zdrav življenjski slog povezujemo s skrbjo zase, za druge, za okolje in živali, s poudarkom na rednem gibanju, zdravi prehrani in skrbi za lastno blagostanje (well-being). Učenci imajo rekreativni odmor, možnost vključitve v športne aktivnosti znotraj pouka in v okviru interesnih dejavnosti. Zaposleni za svoje boljše psihofizično stanje skrbijo skozi aktivnosti minutka za sprostitvev, ura skupne telovadbe tedensko, petkovo druženje ob kavici in rogljičkih, redni team building. Starši se vključujejo v šolske ekološke akcije in dobrodelne prireditve.

Ob vsaki zaznavi nasilja bomo nemudoma ukrepali. V šoli velja ničelna toleranca do vseh oblik nasilja.

3 SODELOVANJE S STARŠI

Sodelovanje s starši je pomembno za učinkovito vzgojno delovanje šole, optimalen otrokov razvoj in izboljšanje otrokovega učnega procesa. Strokovni delavci šole, učenci in starši razvijajo vzajemno sodelovalni odnos skozi različne dejavnosti in aktivno sodelujejo pri oblikovanju vzgojnega načrta šole ter različnih vzgojno-izobraževalnih dejavnostih.

Z namenom večje povezanosti šole in staršev poleg rednih oblik sodelovanja s starši organiziramo različna sodelovanja ter srečanja staršev in strokovnih delavcev šole. Neformalna srečanja so izjemna priložnost za izmenjavo informacij, ki so pomembne tako za starše kot tudi za učitelje. Staršem omogočijo spoznavanje otroka v odnosih z drugimi in razumevanje njihovega razvoja, omogočajo pa jim tudi spoznavanje šolskega dela. Prav tako starši na takšnih srečanjih lažje izrazijo svoja pričakovanja in skrbi, strokovni delavci pa z vzpostavitvijo bolj osebnega odnosa pridobijo zaupanje staršev, kar pozitivno vpliva na otrokovo doživljanje šole in izboljšanje učnega procesa.

Strokovni delavci šole starše redno obveščajo z rednimi in drugimi oblikami sodelovanja o učenem napredku in vedenju njihovih otrok. Starši se zanimajo za napredek in razvoj svojega otroka v šoli ter obveščajo šolo o posebnostih pri svojem otroku, ki vplivajo na njegovo funkcioniranje v šoli.

3.1 Redne oblike sodelovanja s starši

- Govorilne ure (tedensko pri posameznemu učitelju in 6x letno skupne) preko telefonskega klica, video klica, e-pošte ali v živo.
- Roditeljski sestanki.
- Predavanja za starše.
- Posredovanje strokovnih člankov, gradiv o vzgoji, vedenju ipd. preko elektronske pošte.

Če starši v prvem ocenjevalnem obdobju ne vzpostavijo stika s šolo – se ne udeležijo govorilnih ur, roditeljskega sestanka ali drugih oblik sodelovanja, jih razrednik povabi (ustno ali preko elektronske pošte) na pogovor o otroku.

V primerih, ko je potreben poglobljen razgovor o otrokovemu vedenju ali težah v šoli, starše povabimo na razgovor v šolo. Po presoji jih usmerimo v šolo za starše, svetovalni center, obravnavo otroka v zunanji instituciji ipd.

3.2 Druge oblike sodelovanja s starši

- Svet staršev.
- Svet zavoda.
- Sprotno (učitelji, svetovalna služba) obveščajo starše o morebitnih posledicah otrokovega funkcioniranja v šoli.
- Obveščanje staršev o dogodkih in dejavnostih v šoli.
- Objave o dogajanju na šoli na šolski spletni strani in v spletnemu časopisu Vrtiljak novic.

S starši bomo sodelovali tudi na:

- vsakoletnem novoletnem bazarju s prireditvijo,
- prireditvi Pomladni KDK,
- oddelčnih neformalnih srečanjih – pohod/piknik/prireditev.

4 VZGOJNE DEJAVNOSTI IN DELOVANJE ŠOLE

4.1 Načela vzgojnega delovanja

Vzgojno delovanje šole je pomemben del učno vzgojnega procesa šole in je interakcija med delavci šole, učenci in njihovimi starši.

Pri vzgojnem delu šole bomo upoštevali naslednja načela:

- sprejemanje različnosti in spoštovanje,
- oblikovanje spodbudnega in varnega življenjskega, učnega in vzgojnega okolja,
- spodbujanje vseh deležnikov za aktivno vključevanje v vzgojno-izobraževalni proces,
- strpnost in sodelovanje,
- skupno reševanje težav, dogovarjanje,
- zavzetost za vsakega posameznika, iskanje in razvijanje močnih področij,
- zaupanje in zagotavljanje varnosti učencev.

4.2 Proaktivne in preventivne dejavnosti

Da bi dosegli cilje na področju vzgojnega delovanja šole, šola izvaja naslednje proaktivne in preventivne dejavnosti:

- rekreativni odmor – gibanje za dobro fizično in psihično počutje,
- preventivne delavnice za preprečevanje nasilja, odvisnosti,
- mladinske delavnice
- dejavnosti za krepitev bralne pismenosti, noč knjige,
- samoevalvacija,
- Ekošola,
- Zdrava šola,
- kulturna šola,
- Tradicionalni slovenski zajtrk,
- novoletni bazar,
- policist Leon svetuje,
- različne interesne dejavnosti,
- sodelovanje na različnih natečajih in razpisih,
- zdravstvena in zobozdravstvena vzgoja,
- program ur oddelčnih skupnosti,
- življenje v naravi,
- zbiralne akcije (star papir, odpadni tonerji in kartuše),
- humanitarne akcije,

- otroški parlament in šolska skupnost,
- šolske prireditve in proslave,
- ekskurzije za učence (Avstrija, London),
- delavnice s psihosocialnimi veščinami,
- delavnice za nadarjene.

Na ravni razreda preventivno vzgojno delovanje vključuje izvajanje ur oddelčne skupnosti, kjer razrednik na razrednih urah poleg obravnave aktualnih informacij in splošnega počutja v razredu izvaja tematske razredne ure kot so: spoštovanje in sprejemanje, reševanje konfliktov in nasilnih situacij, kritično mišljenje itd.

V sodelovanju z Mestno občino Ljubljana in zunanjimi izvajalci bomo izvajali brezplačne preventivne delavnice na temo medvrstniškega nasilja in preprečevanja le tega. V osmih razredih bomo izvajali mladinske delavnice v izvedbi Društva za preventivno delo.

4.3 Svetovanje in usmerjanje

Svetovanje in usmerjanje je namenjeno učencem, posredno pa tudi njihovim staršem, pri reševanju težav, ki so povezane z njihovim razvojem, šolskim delom, odnosom z drugimi in razvijanjem samovrednotenja, s prevzemanjem odgovornosti in z drugimi aktualnimi problemi. Svetovanje in usmerjanje nudijo razrednik, strokovni delavci in sodelavci šole ter šolska svetovalna služba.

Svetovanje se izvaja pri urah oddelčne skupnosti, na pogovornih urah ali po pouku. Pomembno je sprotno reševanje problemov.

Cilji svetovanja in usmerjanja so, da se učenci učijo:

- oblikovati lastne cilje in strategije za njihovo uresničevanje,
- spremljati svojo uspešnost,
- razmišljati in presojeti o svojih vedenjih in ravnanjih drugih ljudi,
- prevzemati odgovornost in sprejemati posledice svojih dejanj,
- empatično vživljati v druge,
- opazovati lastne občutke, razmišljanje in vedenje,
- razumeti vzroke za neustrezna vedenja pri sebi in drugih,
- reševati probleme in konflikte na spoštljiv in kulturnen način,
- ustrezno ravnati v situacijah, v katerih so prisotni: stres, strah, čustvena napetost, konflikti, apatičnost, frustracije, doživljanje neuspehov, depresija,
- razvijati pozitivno samopodobo.

Individualni svetovalni pogovori učiteljev in svetovalnih delavcev z učenci so izjemno pomembni, saj

omogočajo bolj pristen medosebni odnos. Okolje, kjer se učenec počuti varno in sprejeto, je nujno za vzpostavitev medosebnega zaupanja in je temelj za uspešno svetovanje. Svetovalec učencu v pogovoru pomaga uvideti njegove potrebe in motive za njegovo odzivanje ter posledice njegovega ravnanja. Učenca usmerja in mu nudi pomoč pri iskanju socialno sprejemljivih vedenj, s katerimi bo učenec lahko uspešno zadovoljeval svoje potrebe ter mu pomaga načrtovati potrebne spremembe. Starši so o svetovalnih pogovorih obveščeni in po presoji svetovalca se svetovalnemu pogovoru pridružijo.

Oblike pomoči, ki jih šola učencu lahko nudi so še:

- organizacija pomoči s strani učitelja ali sovrstnika,
- načrtno vzpostavljanje socialne interakcije med učenci,
- vključevanje učenca v določene šolske in izven šolske dejavnosti,
- nudenje različnih oblik zunanje pomoči,
- dogovor z učencem o občasnih individualnih programih,
- zagotavljanje varnosti itd.

V primerih, ko strokovni delavec presodi, da se pri učencu pojavljajo težave in oblike vedenja, ki jih šolska obravnava ne more odpraviti ali izboljšati, staršem predlaga obravnavo v zunanjih institucijah.

5 POHVALE, PRIZNANJA, NAGRADE

Posamezni učenci in skupine učencev lahko prejmejo pohvale, priznanja in nagrade za uspešno in prizadevno delo v šoli, vendar le ob spoštljivem odnosu do učencev in delavcev šole.

Pohvalo lahko prejme tudi oddelčna skupnost učencev.

Pohvale, priznanja in nagrade lahko predlagajo razrednik, oddelčna skupnost ali skupnost učencev šole, drugi strokovni delavci šole, mentorji interesnih in drugih dejavnosti in ravnatelj.

Pri podeljevanju pohval, priznanj in nagrad se upošteva:

- prizadevnost in doseganje vidnih rezultatov pri pouku ter interesnih in drugih dejavnostih,
- doseganje vidnih rezultatov na šolskih, regijskih in državnih tekmovanjih iz znanja posameznih predmetov ter na natečajih, srečanjih ali drugih oblikah udejstvovanja,
- prizadevno delo v oddelčni skupnosti, skupnosti učencev ali šolskem parlamentu,
- zgleden in spoštljiv odnos do sošolcev, delavcev šole in drugih, naključnih obiskovalcev šole,
- pomoč sošolcu/ki pri učnem in drugem delu, pri skupnem preživljanju prostega časa, pri vključevanju učencev s posebnimi potrebami v učno-vzgojni proces,
- vsestransko aktivno sodelovanje na več področjih.

5.1 Pohvale

Pohvale so lahko ustne ali pisne in se podelijo ob zaključku šolskega leta.

Ustne pohvale so podeljene, kadar se učenec ali več učencev izkaže s prizadevnostjo pri enkratni ali kratkotrajni aktivnosti. Ustno pohvalo izreče razrednik, mentor, učitelj ali ravnatelj javno v oddelku.

Pisne pohvale podeljujeta razrednik ali mentor dejavnosti za aktivnosti, ki trajajo več mesecev ali celo šolsko leto.

Razrednik podeljuje pisne pohvale za delo v oddelčni skupnosti ali za individualno napredovanje učenca. Mentor podeljuje pisne pohvale za prizadevno delo pri interesnih ali drugih dejavnostih.

Pisne pohvale se podeljujejo:

- za prizadevnost in doseganje vidnih rezultatov pri pouku ter interesnih in drugih dejavnostih,
- za aktivno sodelovanje pri vsaj dveh interesnih in drugih dejavnostih šole,
- za sodelovanje pri šolskih dejavnostih (prireditve, proslave ...),
- za celoletno pomoč sošolcem in učencem na različnih področjih,
- za osvojitve priznanj na tekmovanjih in srečanjih učencev z različnih področij znanja in delovanja (drugo triletje – šolska tekmovanja, tretje triletje – regijska, državna in mednarodna tekmovanja),
- za spoštljiv odnos do sošolcev in delavcev šole,
- za zgleden in spoštljiv odnos do sošolcev, delavcev šole in drugih, naključnih obiskovalcev šole,
- za pomoč sošolcu/ki pri učnem in drugem delu, pri skupnem preživljanju prostega časa, pri vključevanju učencev s posebnimi potrebami v učno-vzgojni proces,
- za vsestransko aktivno sodelovanje na več področjih,
- iz drugega razloga, ki ga učiteljski zbor oceni kot primerne za izrek pohvale.

5.2 Priznanja

Priznanja podeljuje učencem ravnatelj šole in sicer za delo oziroma dosežek, ki je pomemben za celotno šolo ali znatno prispeva k ugledu šole v širši skupnosti.

Priznanja se izrekajo za:

- večletno prizadevnost in doseganje vidnih rezultatov pri šolskem delu,
- doseganje vidnih rezultatov na tekmovanjih in srečanjih učencev, ki so organizirana za območje celotne države,
- večletno prizadevno sodelovanje in doseganje rezultatov pri interesnih in drugih dejavnostih,

- večletno prizadevno delo v oddelčni skupnosti, skupnosti učencev šole ali šolskem parlamentu.

5.3 Nagrade

Učenci, ki prejmejo priznanje, so lahko tudi nagrajeni. Vrsto nagrade za posameznega učenca določi ravnatelj v sodelovanju z razrednikom oziroma mentorjem. Praviloma so nagrade knjige ali pripomočki, ki jih učenec lahko uporablja pri pouku ali drugih dejavnostih šole.

Nagrade podeljuje ravnatelj ob zaključku šolskega leta na slavnosten način.

5.4 Zlata knjiga

Devetošolci so glede na spodaj zapisane kriterije, ki jih je sprejel učiteljski zbor zapisani v *Zlato knjigo*.

V Zlato knjigo so vpisani učenci, ki:

- so dosegli učni uspeh nad 4,5,
- so dosegli izjemne dosežke na športnem, kulturnem, raziskovalnem in znanstvenem področju,
- izkazujejo čut za pomoč v stiski in
- izkazujejo družbeno aktivnost in odgovornost.

6 VZGOJNI POSTOPKI IN UKREPI

Vzgojni ukrepi so usmerjeni v priložnost za izboljšanje vedenja učencev in se uporabijo v primerih, ko učenec krši Pravila šolskega reda v Osnovni šoli Karla Destovnika – Kajuha (v nadaljevanju Pravila šolskega reda) in so bile predhodno izvedene druge vzgojne dejavnosti.

Postopek izrekanja vzgojnih ukrepov in nabor vzgojnih ukrepov je zapisan v Pravilih šolskega reda. Kadar učenec krši šolska pravila oz. se neprimerno vede, delavec šole takoj odreagira in glede na problematiko vzgojno ukrepa. Pri izbiri določenega vzgojnega ukrepa upoštevamo težo kršitve, predvidene pedagoške posledice ukrepanja, zmožnost presoje posledic lastnih dejanj glede na učenčevo starost, nagibe oziroma motive za dejanje, okolje, v katerem učenec živi, škodljivost dejanja ter ponavljanje kršitve.

6.1 Vrste vzgojnih ukrepov

- Ustno opozorilo.
- Določitev in pomoč učitelja mentorja.
- Pogovor z učencem.
- Obvestilo staršem (ustno ali pisno ali preko elektronske pošte).
- Presedanje.

- Opravičilo učenca.
- Avtorefleksivni spis./Spis./Risba.
- Zadržanje na razgovoru po pouku.
- Priprava predstavitve za sošolce na temo.
- Družbeno koristno delo (pomoč čistilkam, hišniku, pri urejanju šole in okolice in učiteljem v oddelkih JV in OPB).
- Povečan nadzor nad učencem v šoli.
- Neopravičena ura.
- Premestitev v drug oddenek.
- Osebni svetovalni pogovori v šolski svetovalni službi.
- Odvzem nedovoljenih predmetov.
- Določitev začasnega spremljevalca učencu.

Vzgojni ukrep ima vzgojni namen, zato strokovni delavec izbere ukrep, ki je vsebinsko povezan s kršitvijo. Vzgojno delovanje mora biti izvedeno in prepoznano kot logična posledica učenčevega vedenja.

Pri izbiri vzgojnih postopkov moramo slediti postopnosti in sorazmernosti ukrepov.

Vzgojno delovanje, ki učinkovito korigira otrokovo vedenje v trenutni šolski situaciji, ne potrebuje evidentiranja, dokumentiranja in aktivnega sodelovanja staršev.

Pri odločanju za vrsto, obliko in intenzivnost vzgojnega delovanja pri posameznem učencu upoštevamo težo prekrška in razvojne posebnosti učencev. Enako vedenje otrok ne pomeni nujno istih ali podobnih vzgojnih težav, ob enakih ali podobnih vzgojnih težavah pa se lahko pojavlja različno vedenje učencev. Vzgojne postopke razumemo kot individualni proces, v katerega je vključen učenec.

7 EVALVACIJA VZGOJNEGA NAČRTA

Pri vzgojnem delovanju je pomembno usklajeno odzivanje vseh odraslih, usmerjenih v spodbujanje in učenje zelenega vedenja vseh učencev. Učencem jasno in njihovi starosti razumljivo sporočamo, zakaj določeno vedenje ni primerno in kakšne so posledice takšnega vedenja.

Izvajanje vzgojnega načrta se spremlja redno med šolskim letom na konferencah učiteljskega zbora, pri urah oddelčne skupnosti, na govornih urah in roditeljskih sestankih.

Šola lahko o svojem vzgojnem delovanju, načinu in oblikah posameznih vprašanih vzgojnega dela šole izdela vprašalnik za starše, učitelje in/ali učence. Vprašalnike pripravi in analizira šolska svetovalna služba. Analiza vprašalnikov se obravnava na strokovnih konferencah, šolski skupnosti in svetu staršev.

8 SPREJEM VZGOJNEGA NAČRTA

Vzgojni načrt OŠ Karla Destovnika – Kajuha je bil obravnavan na pedagoški konferenci učiteljskega zbora dne, 23.1. 2024, obravnavan na seji sveta staršev dne, 30. 1. 2024, in sprejet na seji sveta zavoda, dne, 5. 2. 2024.